

Inspiratie

Voor feesten op school

1 Wat is een feest?

Over de hele wereld vieren mensen feesten. Ieder land, elke cultuur en iedere religie kent eigen vieringen en herdenkingen die iets vertellen over tradities, waarden en gebruiken. Door aandacht te besteden aan feesten, maken leerlingen op een laagdrempelige manier kennis met verschillende culturen en levensbeschouwingen. Feesten kunnen sterk verbonden zijn met de identiteit van leerlingen — ga hier zorgvuldig en respectvol mee om.

Soorten feesten

 Religieuze feesten Eid, Kerstmis, Pesach, Diwali en andere vieringen vanuit een geloof.	 Nationale feesten Verbonden aan historische gebeurtenissen zoals onafhankelijkheid.	 Seizoensfeesten Lentefeesten, oogstfeesten, nieuwjaarsfeesten.	 Maatschappelijke dagen Aandacht voor inclusie, duurzaamheid of dierenwelzijn.	 Persoonlijke momenten Geboorte, huwelijk, volwassenwording of overlijden.
---	---	--	---	---

Ouderbetrokkenheid

Ouders en verzorgers zijn een waardevolle bron van kennis en informatie. Zij weten het beste hoe een feest thuis beleefd wordt, welke tradities er zijn en wat de betekenis ervan is. Vraag ouders aan het begin van het schooljaar — of vóór een specifiek feest — welke feesten hun gezin viert en hoe ze dat doen. Een leuke manier om contact hierover te maken is bijvoorbeeld een koffieochtend te organiseren voor ouders om elkaar te leren kennen en te praten over cultuur, taal en achtergrond. Of nodig ouders uit om iets te komen vertellen in de klas. Of vraag of

ze een boek, verhaal, lied of recept kunnen aanraden. Zo maak je de les rijker zonder dat het veel voorbereiding vraagt.

VIEREN VS. HERDENKEN

Niet alle feesten zijn vrolijk. Herdenkingsdagen zoals Dodenherdenking of Keti Koti kennen een andere toon. Het verschil tussen vieren en herdenken is een goed gespreksonderwerp in de klas.

LAAGDREMPELIG HOUDEN

Niet alle ouders voelen zich comfortabel om in de klas te komen. Bied altijd meerdere opties aan — ook kleine bijdragen zijn waardevol. Een foto of een recept is al een mooie opening voor een gesprek met de klas. Bedenk ook dat niet elk kind feesten viert thuis — vanwege religie, gezinssituatie of persoonlijke omstandigheden. Zorg ervoor dat deelname altijd vrijwillig is en dat een leerling nooit het gevoel krijgt iets te moeten uitleggen of verdedigen.

2 Welke feesten vier je en hoe?

Er is natuurlijk geen vaste lijst van feesten die 'moeten' worden behandeld. Het begint bij een helder beeld van je populatie: welke achtergronden zijn vertegenwoordigd in jouw klas of school, en welke feesten leven er in de gezinnen van je leerlingen? Maar ook: welke feesten sluiten aan bij het lesprogramma?

Je schoolpopulatie leren kennen

Er zijn verschillende manieren om de achtergronden van leerlingen in kaart te brengen. De leerlingenadministratie kan een handig startpunt zijn — denk aan gegevens zoals geboorteland, nationaliteit, thuistaal en culturele of religieuze achtergrond. Dit geeft een eerste oriëntatie, maar het werkelijke inzicht komt van de leerlingen en hun families. Vraag daarom aan de leerlingen zelf welke feesten ze thuis vieren, welke feesten belangrijk zijn voor hen en hoe ze die thuis vieren.

Bepaal de schaal van aandacht

Niet elk feest vraagt om dezelfde aanpak. Een klein moment in de klas kan net zo waardevol zijn als een schoolbrede viering. Denk bewust na over welke schaal past bij het feest en de groep.

KLEIN MOMENT	Persoonlijk contact Wens de leerling bij het weggaan een 'fijn ... '. Of vraag de volgende dag 'hoe was...?' Kort aandacht in de klas Een leerling vertelt iets, een foto op het bord, een gedicht voorlezen of een lied leren.
KLASACTIVITEIT	Verdieping in de klas Een les over een bepaald feest, een ouder vertelt, een gerecht wordt gemaakt, leerlingen doen onderzoek.
SCHOOLBREED	Schoolbrede viering of herdenking Voor feesten die veel leerlingen raken, of die vanuit wereldburgerschap voor de hele school relevant zijn.

STEM AF MET HET TEAM

Maak met het team afspraken over hoe jullie bepalen welke feesten je viert.

Op school leven vaak tradities ('dit doen we altijd zo') waar leerkrachten aan willen vasthouden. Organiseer daarom, bijvoorbeeld via een feestenwerkgroep, een helder gesprek hierover.

Niet elk feest hoeft een schoolbreed event te worden — een kort moment in de klas (een verhaal, een foto, een gesprek) is vaak al waardevol genoeg. Kies bewust wanneer je opschaaft: op basis van het aantal leerlingen dat het feest viert, of vanwege het belang voor wereldburgerschap.

DE MULTICULTURELE FEESTKALENDER

De multiculturele feestkalender geeft overzicht van feesten en herdenkingen door het jaar heen.

Bekijk aan het begin van het schooljaar welke feesten er vallen en leg dit naast wat je weet over je klas. Zo kun je bewust kiezen wanneer je aandacht besteedt aan welk feest — en voorkom je dat feesten onverwacht voorbijgaan.

Lesideeën en activiteiten

Van creatief tot onderzoekend: kies wat past bij jouw klas.

	Bespreek het verhaal achter een feest via tekst of filmpje
	Doe een quiz over een bepaald feest
	Nodig ouders uit om in de klas te vertellen
	Maak een gerecht en stel een klassen-kookboek samen
	Laat leerlingen een tekening of collage maken van hun lievelingsfeest
	Organiseer een ouderinloop: een picknick waarbij iedereen een hapje meeneemt van een 'eigen' feest
	Luister naar muziek die bij een feest hoort
	Laat leerlingen in groepjes een feest onderzoeken en presenteren
	Kies een prentenboek over een feest en verzamel wat spulletjes erbij (lagere groepen)
	Vergelijk feesten op overeenkomsten en verschillen
	Schrijf een verhaal of gedicht over een feest
	Bedenk een eigen feest met tradities, eten en muziek
	Maak feestkaarten voor klasgenoten of familie
	Koppel feesten aan een wereldkaart

Suggesties voor feestkeuze

- Sluit aan bij de achtergronden in jouw klas.
- Zorg voor spreiding over religies en culturen.
- Werk vanuit een thema (lichtfeesten, oogstfeesten, nieuwjaarsfeesten).
- Kies feesten uit verschillende werelddelen.

3 Het thema feest in de les

Vrijwel elk kind kent feesten — van thuis, van familie, van vrienden. Dat maakt feesten herkenbaar en persoonlijk, en dus een laagdrempelige manier om het gesprek over cultuur en tradities op gang te brengen. Vaak is een open vraag in de kring al genoeg om leerlingen aan het praten te krijgen. Houd er wel rekening mee dat feesten per land of cultuur heel anders gevierd kunnen worden.

Gespreksvragen voor de kring

Een open vraag in de kring is vaak genoeg om het gesprek op gang te brengen.

Kies wat past bij de groep en de sfeer van het moment.

- Wat is een feest?
- Waarom vieren mensen feesten?
- Welke feesten vier jij thuis?
- Heb je een lievelingsfeest?
- Is een herdenking ook een feest?
- Wat is het verschil tussen vieren en herdenken?
- Vier je iets anders dan je klasgenoten?

Wekelijks of maandelijks kalendermoment

Door feesten regelmatig terug te laten komen, maak je er een natuurlijk onderdeel van het jaar van in plaats van een losstaand project. Een kort wekelijks of maandelijks moment is al genoeg. Welke feesten zijn er deze periode? Kennen de leerlingen deze feesten al? Wil een leerling iets vertellen over een eigen feest? Willen we ergens extra aandacht aan besteden? Zijn er verjaardagen of persoonlijke momenten te vieren?

• Tip: Feesten in de klas!

Dit boek biedt korte achtergrondinformatie en voorleesteksten die je direct kunt gebruiken tijdens de les — handig als startpunt voor elk kalendermoment.